

ŽEMAITIJA

nepartinis darbo žmonių laikraštis.

Išcina sekmadieniais ir ketvirtadieniais.

Prenumeratos kaina vienam mėnesiui:
Raseinių miesto ūmėjams—1rb. 80 k.
Visiems kitiems „ 2 rb.

REDAKCIJOS ADRESAS:
Raseiniai, Šilavos gatvė № 3

Skelbimų kaina:
Petito eilutei arba jos vietai ant pirmo puslapio —75 k.
ant antro 50 k.

№ 41

Raseiniai, Ketvirtadienis, 1919 m. Liepos m. 24 d.

Metai I

PIRMOJI VALSTYBĖS VIDAUS PASKOLA

Piliečiai! Lietuva kuria laisvos, demokratingos, nepriklausomos valstybės gyvenimą. Amžiai verguvės ir ilgi sunkaus karo metai baisiai sunaikino mūsų gimtąją šalį. Visi valstybės rūmai, visa jos organizacija tenka statyti ant griuvėsių ir degėsių visai naujai. Visam tam darbui reikia dangybės lėšų.

Negana to, kad visa, kuriama ir tvarkoma naujai iš pat pamatų.

Tenka dar ginti šalį nuo priešininkų, kurie veržiasi į ją iš įvairių pusių, REIKIA VESTI KARAS. Gi karui vesti dar daugiau reikia išleisti pinigų, negu valstybės vidaus gyvenimui kurti ir tvarkyti.

Visiems tiems reikalams valstybė neužtenka lėšų iš jos surenkamų mokesnių. Reikia neužmiršti, kad karas kitose šalyse pasibaigęs, pas mus dar tęsiasi, kad pats mokesnių rinkimas nėra dar kaip reikiant sutvarkytas. Delto mokesnių surenkama daug mažiau, negu jų turėtų būti. O VIS TIK LĖŠŲ VALSTYBEI KURTI IR JOS LAISVEI BEI NEPRIKLAUSOMYBEI GINTI VYRIAUSIBĖ TURI SURASTI.

Tokios didelės ir tokios turtingos valstybės, kaip Prancūzija, kaip Anglija, kaip Amerika, neužteko karui savo lėšų ir turėjo skolintis. Tuo labiau nenuostabu, kad ir Lietuva būdama taip sunkiame padėjime, negali apsieiti neskolinūsi. Todėl Vyriausybė yra priversta ieškoti paskolos.

Skolintis pinigų galima arba svečiose šalyse, arba pas save namie, pas savo šalies piliečius, kitaip sakant, galima daryti arba užsienių, arba vidaus paskolą. Vidaus paskola yra tuo geresnė, negu užsienių, kad šalyje neantplusta daugiau pinigų iš svetur ir todėl pinigai neina pigyn, o pertat gyvenimas brangyn; kad už pasi-

skolintus pinigus mokamieji procentai nėra išvežami svetur, o yra išmokami savo pačios šalies piliečiams, ir delto šalies turtas nėra mažinamas, tik dar didinamas.

Tad Vyriausybė leidžia pirmąją vidaus paskolą 30.000.000. (trisdešimtis milijonų) markių (auksinų) trumpam laikui po 4½ procentų.

Valstybės Išdas paskolos bonus leidžia trimis serijomis, po 10.000.000 kiekvieną; bonų yra didumo: po 100, po 250, 500, 1000 ir 10.000 markių (auksinų). Bonai yra bevardžiai bet didžiuosius bonus, pradedant uo 1000 markių, pirkėjas norėdamas gali įrašyti savo vardą.

Valstybės Išdo bonus Valstybės Banka ir Visos Valstybės Išdines priima saugoti be jokio atlyginimo.

Vyriausybė, leisdama paskolą, garantuoja (apsaugoja) ją visu valstybės turtu.

Visiems, kas nusipirks Valstybės Išdo bonų, vyriausybė po metų arba po pusės metų, kaip kas bus įsirašęs išmokės atgal visus jų dabar įmokėtus pinigus lig paskutinio skatiko ir be to dar tuoju, išduodama bonus, užmokės procentus.

Piliečiai, mūsų jaunieji vyrai stovi fronte su ginklų rankoje ir perka Tėvynės laisvę savo krauju ir savo gyvybe. Mūsų visų, vistiek, ar kas kalba lietuviškai, ar lenkiškai, ar žydiškai, ar gudiškai, yra šventa pareiga, jei jau ne ginklų, tai bent savo turtu remti valstybės kūrimą ir jos nepriklausomybės gynimą.

Piliečiai, remkite Tėvynės laisvę! Pirkite Valstybės vidaus paskolos bonus.

M. Sleževičius

Ministeris Pirmininkas

Kar. Merkis
Krašto Apsaugos Ministeris
Šimkus
Prekybos ir Pramonės Ministeris
J. Paknys
Darbo ir Socialės Apsaug. Minist.
Kaunas, 1919 m. liepos 12 d.

L. Leonas
Vidaus Reikalų Ministeris
A. Stulginskis
Žemės Ūkio ir Valstyb. Turtų Min.
M. Soloveičikas
Min. be portfelio Žydų Reikalams
T. Petkevičius
Min. Kabineto Reikalų Vedėjas

Jonas Vileišis
Finansų Ministeris.
S. Kairys
Tiekimo ir Maitinimo Ministeris.
V. Garneckis
Susisiekimo Ministeris.

L. Noreika
Teisingumo Ministeris.
Tubelis
Svietimo Ministeris
J. Šernas
Ministeris be portfelio.

Mūsų Pareiga.

Lietuvos Valstybės Išdas išleido vekselius, bonais vadinamus yra tai trumpo laiko vidaus paskola, reikalinga Lietuvos Valstybei išlaikyti

Šia trumpais žodžiais pasakysime, kam ta daskola reikalinga ir kokios reikšmės ji turi Valstybės politikos reikalams.

Šiandien Lietuvos piliečiai kovoja dėl Lietuvos nepriklausomybės ir laisvės. Ir ta kova eina ginklų žvanginama, nes šiais laikais nei gražiais žodžiais, nei maldavimais arba prašymais, nei nusilenkimais negalima iškovoti to, ko trokšta plačioji Lietuvos visuomenė. Nors santarvės ir kitos valstybės yra palankios mums, ar jei mes patys nesuginkluotume ir patys nekurtume nepriklausomą valstybę, tai ir jos numotų ant mūsų ranka ir

nieko nepadėtų. Lietuvos likimas ir jos laimė — mūsų pačių rankose.

Eidami prie to mūsų siekimo, t. y. nepriklausomybės, susitinkame su daugybe priešininkų, kurių nerugalėjus negalima būtų įkurti nepriklausomos Lietuvos respublikos. Didžiausieji tų priešininkų — tai rusų bolševikai ir lenkai, kurie nori Lietuvą pavergti. Su šiais priešininkais kiti tenka ne protestais ir panašiomis priemonėmis bet karo ginklais, sautuvais, kulkošvydžiais, ar motomis ir t.t. Viesam tam reikalingi yra tam tikrai išmokyti žmonės, arba kariuomenė, nuo kurios stiprumo ir patvarumo pareimė visų mūsų laimė.

O kad ta mūsų kariuomenė būtų stipri ir patvari, kad ji galėtų gerai kovoti,—reikia jai lėšų. Tos lėšos nemažiau yra reikalingos ir toms įstaigoms, kurios aprūpina kariuomenę visokia medžiaga

ir pirmosios reikianybės daiktai. Vienu žodžiu, naujai kuriamajai valstybei iš pat pradžių yra reikalingos lėšos, kad jomis sektus iš karto kaip reikiant įtaisyti švietimo, susisiekimo, žemės ūkio prekybos, pramonės ir kit. įstaigos. Ir kai visa tai bus gerai įtaisyta tuomet ir mūsų laisvės kovotojams, trarsiajai Lietuvos kariuomenei, bus lengva intvirtinti nepriklausomos Lietuvos pozicijas.

Todėl kiekvienas skatikas dnotas valstybės reikalams nežuva veltui,— jis sutvirtina tam tikrą plytelę, iš kurių statome šiandien nepriklausomybės rūmus. Ir tie nepriklausomybės rūmai gaili būti galutinai sutvirtinti tada, kai visi Lietuvos piliečiai pasiryžę bus visos šakios reikalus tvarkyti pats. Svetimaistais per daug pasitikėti negalime. Jei mes sėdėtume rankas sudėję ir lauktume svetimųjų globos, tai ne tik tai rieko

nepelnytum arba nelaimėtum, bet patys pražutumem; norėdami sukurti nepriklausomą Lietuvos respubliką tikrosios demokratybės pagrindais, turėtume patys ieškoti ir rasti tuos priemonių, kurios mums paties palengvintų dirbti demokratinės valstybės kuriamąjį darbą. Šiandien viena svarbiausių tokių priemonių — išpirkti suogreičiausiai valstybės paskolos bonus. Tegul tik nors vienas kiekvienos valstiečio šeimos narys nupėrka vieną boną, — ir mes tuojau visi pajusime bestovį ant tvirtesnio pagrindo, tuojau atsiras mumyse daugiau drąsos ir pasiryžimo kilmės naudingiems darbams dirbti.

Ne visiems šiandien yra laimės skirta su ginklu rankoje ginti Lietuvos nepriklausomybę. Daugelis negali tai daryti dėl savo amžio, nesveikatos ir kitų priežasčių. Jie senai buvo susirūpinę, buvo, kad negali aktingai dalyvauti kuriamosios valstybės darbe. Šiandien tenka progos ir tokiems žmonėms parodyti, jog ir jie gali daug padaryti savo mylimajam kraštui, būtent, pirkdami valstybės paskolos boną, jie gali žymiai sustiprinti kovotojų pajėgas.

Mūsų priešinkai, ypač lenkai, jau dabar nežino, kurių priemonių imtis, kad galėtų sutrukdinti Lietuvos valstybės paskolos gavimą. Jie gerai nusimano, kad jei ta paskola bus veikiai išpirkta, tai jie negalės Lietuvoje įsiviešpatauti, negalės pavergt, mūsų darbo žmonių.

O mums itin rūpi kuoveikiansiai sutvirtinti savo jėgas, kad galėtume lengvai visus priešininkus atremti, kad galėtume niekieno nekludomi tiesti tvirtą mūsų gerovės pagrindą.

Pirkdami valstybės paskolos boną, mes ne lyginant imsimės ir krausime po plytelę į tosios gerovės pagrindą, sukurdami nepriklausomą, demokratinę Lietuvos respubliką.

A. Kelmūtis.

Generalinio Štabo pranešimai.

16.—VII. 1919 m.

Rusų frontas.

Šiaurės fronte darbuojas žvalgai.

Baverno srity pasirodė nauja grynai rusų komunistinė rinktinė.

Pietų fronte prasidėjo aršios kovos. Priešininkas, palaikydamas įtemptą sunkiosios artilerijos ugnį, stipriomis grandinėmis perėitą dieną ir naktį keletą kartų puolė mūsų pozicijas, tačiau be pasisėkimų. Visi antpuoliai buvo atremti.

Patirta, kad paskutiniuose puolimuose raudonarmiečiai turėjo didelių nuostolių nu-kautais ir sužeistais. Mūsų dalių energingais priešpuolimais priešininkas priverstas buvo pasitraukti.

Vėpusavo džero srity įvyko žvalgų susiremimų.

Lenkų frontas.

Bendra fronto padėtis nepakitėjo. Žiez-marių — Vievio kryptim yra nežymių žval-gų susiremimų.

17. — VII. 1919 m.

Lenkų frontas.

Legioninkai nuolat siaučia Butrimonių — Stakliškių srityse.

Pereitą dieną stiprus jų burys iš pasalų puolė mūsų sargybą. Atvykusiomis paspirties dalimis legioninkai veik išsklaidyti.

Jozno ktyptim dažnai pasirodė lenkų raitelių.

Rusų frontas.

Šiaurės frontuose ramu.

Pietų srities fronte padedant artilerijos darbuojasi žvalgai.

Pereitą dieną ir naktį sugauta 12 belaisvių.

Karininkas VELYKIS.

17. VII. 1919 m.

Rusų frontas.

Šiaurės frontuose nieko ypatingo neįvyko. Viduriniam pietų fronto bare smarkiai susikovė priesakinųjų dalių rinktinės.

Priešininkas neteko žymių nuostolių nu-kantais, sužeistais ir belaisviais.

Atkalkūs Salakų, apylinkių mūšiai baigėsi.

Patikrintomis žiniomis, tose vietose priešininkas turėjo daug nuostolių ir nūn nebedris mus pulkti.

Šiaurės fronte ramu.

Dešiniajame pietų fronto sparne Bitrėnų — Piltiškių — Gribiškių — Senųjų Dribiškių linijoje raudonarmiečiai stiprina savo pozicijas.

Mūsų žvalgai po nežymių susiremimų sugavo belaisvių.

Lenkai užima Derevnos — Ladžiūnų — Dukštų — Rimšenų punktų pozicijas.

Karininkas ADAMKAVIČIUS.

Telegramos

Santarvės komisija Tilžėje. Lietuvos kariuomenė paims Klaipėdą.

Tilžė. VII. 14. LTB.

Anot „Tilziter Zeitung“ nuo vakar dienos Tilžėje vieši santarvės komisija. Ją šiandien priėmė Tilžės landratas. Lietuviai pareikalavo, kad ir Tilžė būtų atskirta. Santarvės komisija tyrinėja lietuvių išrodymus.

Liepos 21 d. anglai paims Klaipėdą, ir vėliau ją paims Lietuvos kariuomenė.

Lenkų socialistai prieš lenkų imperializmą

Ukrainos Spaudos Biuras praneša, kad Vienoje įvykusiame lenkų socialistų mitinge buvo padarytas protestas prieš lenkų karą su Ukraina ir pasmerkia lenkų grobimo politika.

LENKAI PRADĖSIĄ DIDELĘ OFENZYVĄ PRIEŠ BOLŠEVIKUS VISU LIETUVOS FRONTU.

BERLYNAS. 7. 14. LTB. Anot „Vossische Zeitung“, Clemeuceau, kaip praneša, laikraščio „Chicago Tribuna“ Paryžiaus leidinys, perskaitęs paskutiniamė penkių tarybos posėdy iš Varšuvos telegramą kurioje pranešama apie didesnę lenkų ofenzyvos pradžią prieš bolševikus visu Lietuvos frontu. Kasdien laukima paimsiant Minską.

Anot rusų savanorių kariuomenių pranešimo pietų Rusų krašte esąs dabar jau visas Krimas išvaduotas nuo bolševikų.

YOKIEČIAIS ŠUŠAUKĖ KLAIPĖDOJE „STEIGIAMĄJĮ SEIMĄ“.

BERLYNAS. 7. 14. LTB. „Lokalanzeiger“ praneša iš Klaipėdos: Sekančiam trėčiadieniui atskiriamoj krašto į šiaurę nuo Nemuno valdžios įstaigų ir profesijų atstovai sušaukė į Klaipėdą kaip ir steigiamąjį seimą. Seimas turi aptarti priemonių, kurios turės užtikrinti atskyrus (tą kraštą) valdybą ūkį, susisiekimą ir visuomenės tvarka. Tautininkai lietuviai atsisakė dalyvauti ir nurodė į savo direktorjumą Tilžėje, kuris greitu laiku persikels į Klaipėdą. Jie pareiškė, kad lietuviai tuojau po okupacijos, kurioje Klaipėdos kraštas tur būt gaus pilnos autonomijos nori užimti pirmą vietą. Lietuvių direktoriumas susideda iš trijų narių kiekvieno Klaipėdos, Silokarčiamos ir Tilžės apskričių ir dviejų narių Ragainės apskričio.

Iš Lietuvos

VIDUKLĖ. Liepos 6 d. š. m. Blistrubiškiovo-se Feliksu Dilijonu buvo surengta gegužinė. Jau nuomenės buvo nemažai, gal būtų ir daugiau buvę — prežastis tam, kad lytus lijo. Vieta gegužinei buvo išrinkta labai puiki, ant kalniuko, aptverta buvo ir papuošta vėliavomis ir vainikais. Muzikantai griežė gerai. Paskui panelės Zagminytės dainavo keleta dainelių pritarent kelėms vyrams ir buvo pasakytos eilės, tas viskas atliktą buvo labai puikiai tik nekurie iš jaunuomenės iš sijokė iš pasakytu eilių, mat jems rūpi tik šokiai ir degtinė, paprastai kaip paš mūsų daro nekuriuose vietosė ant vakarušku; šoka per, visą naktį ir dainuoja baurias dairas. Gal toliau laukus ir aniesusipras, kad reikia tuos visus savo prastus paprotimus užmiršti. Saulėi leidžiantis visi ramiai išsiskirstė. Taigi vardan visų sakau ačiū Dilijonui už gegužinės surengimą, nes aš manau kad tokia gegužinė yra daug naudingesnė negu vakaruškos.

Ne aš.

STAKIAI. Stakių jaunimas liepos m. 13 d. surengė vakarėlį. Vaidino: „Gudri našlė“ ir „Abe-

lotina ypata“. Vaidinimas pavyko puikiai. Diver-tismentas vidutiniškai.

Po vakarienes nekurie artistai pasirodė labai linksmučiai, matyt kad linksminančio skystimėlio buvo ragavę. Tai nepavizdinga.

Zylutė

Pašto, telegrafo ir telefono kursai

Istojamieji kvotimai į kursus:

1. Telegrafų ir telefonų prižiūrėtojų.
2. Paštų Telegrafų ir Telefonų valdininkų, prasidės rugpiučio 1 dieną 4 val. po piet. Kaune, Laisvės Allėja Nr. 74.

Kvotimus gali laikyti ir bus priimti į kursus visi Lietuvos piliečiai ir pilietės nejaunesni 16 metų, gerai mokantieji skaityti, rašyti ir skaičiuoti.

Pamokos prasidės rugpiučio 4 dieną.

Bus dėstomi šie dalykai:

1. Pašto statūtai.
2. Telegrafo statūtai.
3. Technikos: a) bendroji elektrotechnika, b) telegrafija, c) telefonija.
4. Darbai prie telegrafo aparatų «Morze», ir
5. Lietuvių kalba.

Kursai tęsis 4 mėn, mokesnis už visą kursą 100 auks. Nepasiturintieji gali būti paleisti nuo užmokesnio.

Baigusiems kursus ir atlikusiems reikalingą praktiką, duodamos vietos Paštų, Telegrafų ir Telefonų žinyboje.

Prašymai dar priimami ir galima siūsti nurodant amžių, mokslą ir antrašą.

Kaunas, Paštų, Telegrafų ir Telefonų Valdyba Kursų vedėjui.

Kursų Vedėjas A. Sruoga.

RASEINIAI, Šiuomis dienomis skrajojanti žydų teatralinė trupa stato operetką, kurios pelno dalis bus atiduota užmuštojo (vokiečiai!) Dukauskio paminklo naudai. X.

LAIŠKŲ SKRYTUTĖ

Gerb. Kipšuti «Lakštingalos skunda» įdesime kitan numeriu. Apskritai, dėliai vietos stokos, literatūros rašimėlius retai tetalpiname.

Prašome rašyti ar žinučių, ar šiaip iš žmonių gyveinmo ir visuomet šiek tiek aiškiau, paliekant, lakus pataisoms.

Redaktorius: Redakcijos Komisija.

„Iš Žemaitijos“

REDAKCIJA

primena tiems gerb. skaitytojams, kurie užsisakė mūsų laikraštį tik vienam mėnesiui, kad jau laikas prisiūsti prenumeratą už šį mėnesį, nes kitokiu būdu gali įvykti pertrauka laikraščio siuntinėjime.

Dantų gydytojas U. ZIVAS iš Kelmės

Nėmakščiū gatvė № 75 (prieš D-ra Mankauską) Priimama kasdien nuo 9-1 v. d. ir nuo 3-5 v. v.

Gydymas dantų ir visų burnos dalių, pliecbavimas visokiomis medegomis. Prašalinimas dantų be jokio skausmo (anestezija) IDEJIMAS PADIRBTŲJŲ DANTŲ Prie kabineto atskiras technikas.

Pamestąji (Obosto) pasą Ona Lipšic vardu išduotąjį skaityti neturinčių savo vertės ir pasiūsti į Raseinių nuovados miliciją

Pamestąjį (Obosto) pasą Chana Levinzon vardu išduotąjį skaityti neturinčių savo vertės ir pasiūsti į Raseinių nuovados miliciją.